

АКТУАЛЬНІСТЬ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

*Катрич І.В., Носик О.М.**

* доцент кафедри менеджменту і адміністрування, к.е.н.

напрямок підготовки «Менеджмент», 1 курс

Національний фармацевтичний університет, м Харків

Малий бізнес має важливе значення в країнах з ринковою економікою. Становлення ринкових відносин в Україні припускає активний розвиток приватного підприємництва, створення підприємств малого та середнього бізнесу. На це націлено ряд законодавчих та нормативних актів, які визначають формування малого бізнесу та інфраструктури ринку.

Підприємства малого і середнього бізнесу – досить специфічний об'єкт управління. Малий бізнес крім розмірів має ще й інші відмінні риси. Більшість малих фірм належить одній особі або сім'ї, що дає певну незалежність. Вони можуть бути організовані за принципом партнерства (товариства). Як правило, фермер є одночасно менеджером, фінансистом, технологом і власником. Ця форма підприємництва дуже важлива для пенсіонерів, інвалідів, вдів та інших, які не можуть знайти роботу, яка б їх задовольняла, і працюють удома.

У нас часто сперечаються, що важливіше для економіки країни: малий і середній чи великий бізнес? Відповідь на це запитання досить проста: необхідний і той, і інший. Які можливості надає малий бізнес? По-перше, у багатьох випадках люди, які займаються власною справою, мають більше стимулів працювати з ініціативою, одержують більше економічних і психологічних винагород та заохочень, ніж ті, хто працює за наймом. По-друге, малий бізнес не може конкурувати на всіх ринках. Перша умова успіху в малому бізнесі – знаходження ринку, на якому бути малим – це перевага, а не недолік. Забезпечують перевагу малому бізнесу також розмір ринку, інновації та зміни, особистий контакт із споживачами, співробітниками по бізнесу тощо.

Практика діяльності зарубіжних фірм і вітчизняних малих фірм засвідчує, що

наявності тільки підприємницького досвіду і хватки недостатньо. У сучасному малому бізнесі потрібні спеціальні знання. Особливо це стосується сільського господарства. Здебільшого новий бізнес починає або комерсант, який майже нічого не знає про особливості виробництва сільськогосподарської продукції, або агроном (інженер, зооінженер), який майже не знається на комерції. Часто власник малого і навіть середнього бізнесу має досить мало досвіду в управлінні специфічними структурами бізнесу.

Шанси малого бізнесу на успіх підвищуються у міру його зростання. На життєздатність малих фірм впливають також розміри фінансування, особливо на перших етапах. Власник малого підприємства має чітко знати основні переваги і недоліки малого бізнесу, щоб урахувати їх, організовуючи власну фірму.

Серед основних чинників, що перешкоджають розгортанню малого та середнього підприємництва в Україні, зазначимо надмірний податковий тиск; слабка стартова матеріально-технічна база; низька продуктивність праці; відсутність досвіду і знань у тих, хто розпочинає власний бізнес; нерозвинутість інфраструктури, необхідної для підтримки та розвитку малого підприємництва; недостатній рівень поінформованості суб'єктів малого підприємництва щодо потенційних партнерів і конкурентів тощо.

Підприємництво це не проста праця, потрібно прикладати не тільки фізичну працю, а й розумові здібності, вмінні орієнтуватися в змінах та тенденціях розвитку суспільства. На нашу думку, краще займатися малим бізнесом ніж середнім, так як у складних умовах нашого життя малий бізнес легше перепрофілювати. Так, наприклад, торгівлю можна легше змінити на невелике виробництво і навпаки. Легко змінити вид торгівлі. В малому бізнесі легше знайти той вид діяльності, який приносить прибутки.

Тож, розвиток малого та середнього бізнесу є фундаментом для створення середнього класу в будь-якому ринково-демократичному суспільстві. Середній клас, безумовно, є важливою частиною розвитку демократичної держави. Про це свідчить досвід економічно розвинутих країн світу, в яких він є основою і соціальною базою.